

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ [ГГ1]

2024 | IV

Агуулга

НЭГ. АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР.....	3
БҮЛЭГ I НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	5
I НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ	5
II. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	6
III. ЭРҮҮЛ МЭНД	6
IV БОЛОВСРОЛ	7
V. ГЭМТ ХЭРГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.....	9
БҮЛЭГ II ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	10
VI. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА	10
VII. МӨНГӨ, ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ	11
VIII ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН	12
IX. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	12
X. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	14
.....	14
XI. АЖ ҮЙЛДВЭР	14

НЭГ. АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

- **Нийгмийн халамж:** Монгол Улсын хуулиар олгож буй тэтгэвэр тэтгэмжид хамрагдаж байгаа хүний тоо болон мөнгөн дүнгээр оруулсан./ХХҮГ/
- **Нийгмийн даатгал:** Монгол Улсын хуулиар олгож буй тэтгэвэр тэтгэмжид хамрагдаж байгаа хүний тоо болон мөнгөн дүнгээр оруулсан./НДХ/
- **Эрүүл мэнд:** Уг салбарын мэдээнүүдийг холбогдох газар, хэлтсүүд нь нэгтгэн гаргаж ирүүлдэг.
 - **1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
 - **1-5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1-5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
- **Гэмт хэрэг:** Аймгийн цагдаагийн газраас захиргааны статистик мэдээгээр нэгтгэн гаргадаг.
- **Эрүүгийн хуульд** эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн аюулын шинж чанар, хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Эрүүгийн хууль шинэчлэгдсэнтэй холбогдон гэмт хэргийн нэр төрөл өөрчлөгдсөн.

 - Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүйгээс алах хэргийг нэгтгэн оруулсан.
 - Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулсан.
 - Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, бусдын эд хөрөнгийг булаах, бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх, бусдыг эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах, бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг хамруулсан.
 - Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэгт гал түймрийн хэргийг хамруулсан.
 - Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэгт танхайн гэмт хэргийг оруулсан.
 - 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог оны эхний 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно.
- **Мөнгө, банк:** Монгол банк арилжааны банкнуудаас мэдээг авч нэгтгэн, банкнуудын үндсэн материалын хамт ирүүлдэг.
- **Төрийн санхүү:** Төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Олон Улсын Валютын Сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн жил бүр гаргаж байна. Аймгийн

төсвийн орлого нь аймаг, сумын төсвийн орлогоос бүрдэнэ. Аймгийн төсвийн мэдээг Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэн ирүүлдэг.

- **Хэрэглээний үнийн индекс /ХҮИ/ гэдэг нь** хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.
- Үндэсний статистикийн хороо нь хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, 2008 оны 1 дүгээр сараас олон улсын нийтлэг арга зүйн дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн 2010 оны хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн.
- **Хөдөө аж ахуй:** Мал төллөлт, төл бойжилт, мал хорогдлын мэдээг багийн Засаг дарга нар өрхөөс цуглуулж, сумын тамгын газарт нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Аж үйлдвэр:** Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үндсэн нэгжүүд мэдээг ирүүлдэг.

Борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд оны үнээр үнэлж, худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Хүн амыг нэмж оруулах[гг2]

БҮЛЭГ I НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

I НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Нийгмийн халамжийн сангаас 2024 оны 4 сард нийт 65650 хүнд 21,654.6 сая төгрөгийн олголт хийж, үүнээс халамжийн тэтгэвэр 1856 хүнд 2,526.9 сая төгрөг, халамжийн тэтгэмж 1933 хүнд 2,128.6 сая төгрөг, амьжиргаа дэмжих мөнгөн тусламж 1915 хүнд 524.9 сая төгрөг, жирэмсэн эхийн тэтгэмжид 959 эхчүүдэд 96.5 сая төгрөг, Алдарт эхийн одонгийн тусламж 8130 эхэд 1,027.0 сая төгрөг, алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж 2 хүнд 0.5 сая төгрөг, насны хишиг 4157 хүнд 343.6 сая төгрөг, цалинтай ээж хөтөлбөрийн хүрээнд 4092 ээжид 743.2 сая төгрөг, өрх толгойлсон эх, эцэг хөтөлбөрийн хүрээнд 272 хүнд 177.1 сая төгрөг, ихэр хүүхэд төрүүлж эсэн мэнд өсгөж байгаа өрх, иргэнд олгох тэтгэмж 1 хүнд 2.0 сая төгрөг, хүүхдийн мөнгөн тэтгэмжид 34505 хүүхдэд 13,684.6 сая төгрөг, хүнс тэжээлийн дэмжлэг тусламж үзүүлэх үйлчилгээ 5151 хүнд 258.1 сая төгрөг, Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа нэг удаагийн хөнгөлөлт, тусламж 2412 хүнд 89.0 сая төгрөг, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа тусламж, хөнгөлөлт 114 хүнд 35.2 сая төгрөг, амьжиргааг дэмжих зөвлөлийн гишүүн, сум хорооны нийгмийн ажилтанд олгох урамшуулал 147 хүнд 9.5 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс амьжиргаа дэмжих нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж 12 хүнд 14.4 сая төгрөг тус тус зарцуулсан байна.

Ажилгүйдэл, Ажлын байр, Ажиллагсад

2024 оны 4 сарын байдлаар аймгийн бүртгэлтэй ажилгүй иргэд 129 байгаагаас, нийт бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 72 буюу 55.8 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийг насны бүлгээр авч үзвэл 15-44 насныхан 75.1 хувь буюу 98 иргэн, 45 дээш насныхан 31 иргэн 24.0 хувийг эзэлж байна. Харин боловсролын түвшнээр нь харвал боловсролгүй 3 иргэн үүнээс эмэгтэй 2, бага боловсролтой 5 иргэн үүнээс 2 эмэгтэй, суурь боловсролтой 8 иргэн үүнээс 5 эмэгтэй, бүрэн дунд хүртэл боловсролтой 63 иргэн үүнээс 38 эмэгтэй, техникийн болон мэргэжлийн боловсролтой 15 иргэн үүнээс 5 эмэгтэй, тусгай мэргэжлийн боловсролтой 2 иргэн үүнээс 1 эмэгтэй, дипломын дээд боловсролтой 10 иргэн үүнээс 6 эмэгтэй, бакалаврын боловсролтой 19 иргэн үүнээс 11 эмэгтэй, магистр, докторын боловсролтой 4 иргэн үүнээс 2 эмэгтэй байна, хувиар харвал боловсролгүй иргэн 2.3 хувь, бага боловсролтой 3.8 хувь, суурь боловсролтой 6.2 хувь, бүрэн дунд хүртэл боловсролтой 48.8 хувь, техникийн болон мэргэжлийн боловсролтой 11.6 хувь, тусгай мэргэжлийн боловсролтой 1.5 хувь, дипломын дээд боловсролтой 7.6 хувь, бакалаврын боловсролтой 14.7 хувь, магистр, доктор боловсролтой иргэд 3.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Улирлын шинэ ажлын байранд нийт 1 иргэн ажилд орсон бөгөөд 35-44 насны эмэгтэй, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн байна. Улирлын шинэ ажлын байранд ажиллаж байгаа иргэдийг эдийн засгийн салбараар харвал боловсролын салбарт 1 хүнд улирлын шинэ ажлын байр гаргаж ажиллаж байна.

2024 оны 04 сарын байдлаар 117 ажлын байрны захиалга ирсэн байна. Ажлын байрны захиалгыг ажил мэргэжлийн ангиллаар харвал Менежер 3, Мэргэжилтэн 26, Техникч болон туслах/ дэд мэргэжилтэн 5, Контор, үйлчилгээний ажилтан 12, Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан 28, Хөдөө аж ахуй, ой, загас агнуурын мэргэшсэн ажилтан 0,

Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил 2, Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч, Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил тус тус 0, Энгийн ажил, мэргэжил салбарт 41 ажлын байрны захиалга тус тус иржээ.

Эхний 4 сарын байдлаар бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс 115 хүн ажилд зуучлагдан орсон ба 66 иргэн буюу 57.4 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Ажилд орсон иргэдийн 65.2 хувь нь 15-44 насныхан байжээ. Ажилд зуучлагдан орсон иргэдийг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар харвал Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур 23, Уул уурхай олборлолт 6, Боловсруулах үйлдвэр 19, Цахилгаан, хий, уур агааржуулалт 0, Усан хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагааны салбарт 28, барилга 2, Бөөний болон жижиглэн худалдаа машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ 9, Тээвэр ба агуулахын үйлчилгээ 0, Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ 3, мэдээлэл холбоо, Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа, Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа, Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа, Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа тус тус 0, Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал 9, боловсрол 10, Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа 1, Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам 0, Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа 5, Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллангаа, Олон улсын байгууллага суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагааны салбарт 0 зуучлагдан ажилд оржээ.

Эх үүсвэр: аймгийн Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний газар

II. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

2024 оны эхний 4 сарын байдлаар тэтгэврийн даатгалын сангаас өндөр насны тэтгэвэрт 28,782.0 сая төгрөг, тахир дутуугийн тэтгэвэрт 2,763.8 сая төгрөг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэрт 990.6 сая төгрөг, цэргийн тэтгэвэрт 567.2 сая төгрөг, тэтгэмжийн даатгалын сангаас хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмжид 5.6 сая төгрөг, жирэмсэн болон амаржсаны тэтгэмжид 1,234.2 сая төгрөг, оршуулгын тэтгэмжид 240.0 сая төгрөг, YOMШӨ-ний даатгалын сангаас тахир дутуугийн тэтгэвэрт 25.0 сая төгрөг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэрт 27.8 сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас ажилгүйдлийн тэтгэмжид 267.0 сая төгрөг тус тус олгожээ.

Эх үүсвэр: Баянхонгор аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс

III. ЭРҮҮЛ МЭНД

Аймгийн хэмжээнд 2024 оны эхний 4 сарын байдлаар нийт 478 эх төрж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 60 төрөлтөөр буурсан байна. Нийт төрсөн эхийн 94.8 хувь нь аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт, 5.2 хувь нь сумын эмнэлэгт төрсөн.

Эхний 4 сард аймгийн хэмжээнд нийт 490 халдварт өвчин бүртгэгдэж 10.000 хүн амд 55.5 байгааг 2023 оны мөн үетэй (26.7) харьцуулахад нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. БЗДХ-ын тохиолдлын тоо урьд оны мөн үеэс буурч, нийт халдварт өвчний 38.3 хувийг эзэлж байна. Бүртгэгдсэн БЗДХ-ын 188 тохиолдлын 27.1 хувийг заг хүйтэн, 45.7 хувийг трихомониаз, 27.1 хувийг тэмбүүгийн өвчлөл тус тус эзэлж байна.

Аймгийн хэмжээнд нийт нас баралтын 130 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оноос 33 тохиолдлоор буурч, нийт нас баралтын 23.0 хувь нь эмнэлэгт нас барснаас 33.3 хувь нь хоног болоогүй нас барсан нь өнгөрсөн оны мөн үеээс (хоноггүй 2023 онд 28.9

хувь) нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. Тайлант хугацаанд хорт хавдрын 30, осол гэмтлийн 15 нас баралт бүртгэгдсэнийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад хорт хавдрын шалтгаант нас баралт нэмэгдсэн, осол гэмтлийн шалтгаант нас баралт буурсан үзүүлэлттэй байна.

Эхний 4 сард нийт 4921 түргэн тусламжийн дуудлага бүртгэгдсэний 22.6 хувийг алсын, 3.5 хувийг осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад түргэн тусламжийн нийт дуудлагын тоо, нийт дуудлагад эзлэх алсын болон осол гэмтлийн дуудлагын хувь нэмэгдсэн байна.

Эх үүсвэр: аймгийн Эрүүл мэндийн газар

IV БОЛОВСРОЛ

ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬ

Ерөнхий боловсролын сургуульд 2023-2024 оны хичээлийн жилд 19162 суралцагчид байна. Өмнөх оны мөн үеэс суралцагчдын тоо 444 (2.3%) хүүхдээр өсжээ.

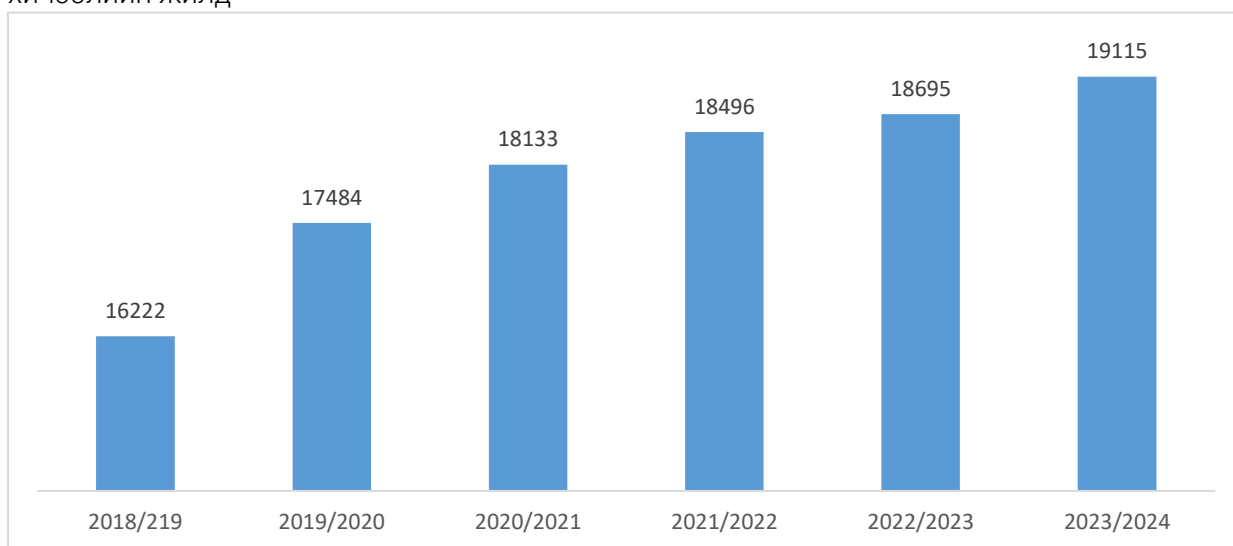
Нийт суралцагчдын 9563 (48.9%) нь 1-5-р ангид, 6936 (35.4%) нь 6-9-р ангид, 2083 (15.7%) нь 10-12-р ангид суралцаж байна.

Энэ хичээлийн жилд 1-р ангид 1901 суралцагчид элсэн орсны 967 (50.9%) эмэгтэй суралцагчид байна. Мөн 12-р ангид 856 суралцагчид байгаагийн 452 (52.8%) нь эмэгтэй суралцагчид байна.

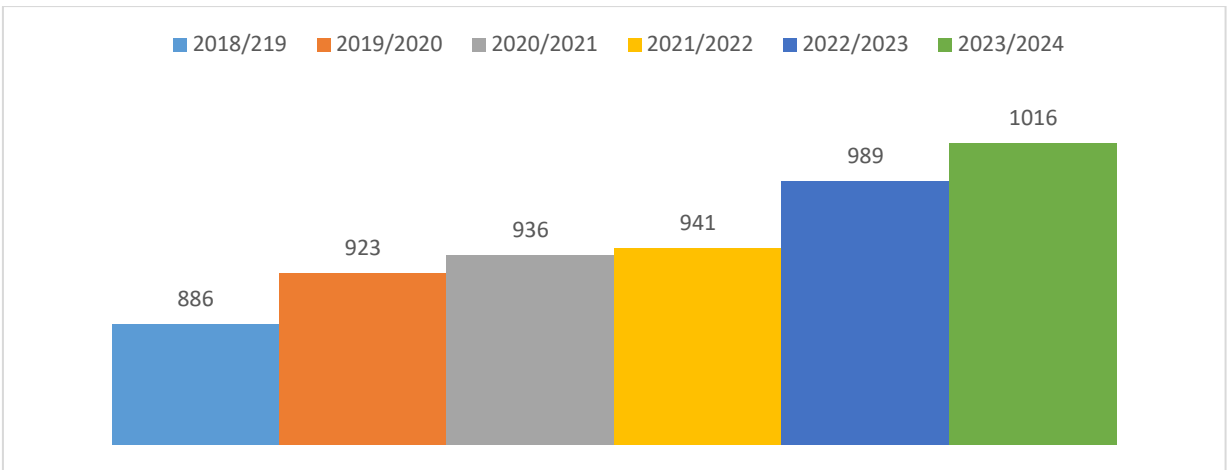
Энэ хичээлийн жилд 691 бүлэг хичээллэж байгаа бөгөөд нэг ангид 27 суралцагч ногдож байна. Нэг багшид ногдох суралцагчийн тоо 20 байна.

Нийт ажиллагсдын 1016 (55%) үндсэн багш байна. Үндсэн багшийн 820 (80.7%) нь эмэгтэй багш нар байна. Дотуур байранд 1859 сурагч амьдарч байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 50 (2.6%) сурагчаар өсжээ.

ЗУРАГ 1. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧИД, жил бүрийн хичээлийн жилд

ЗУРАГ.2. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БАГШ жил бүрийн хичээлийн жилд

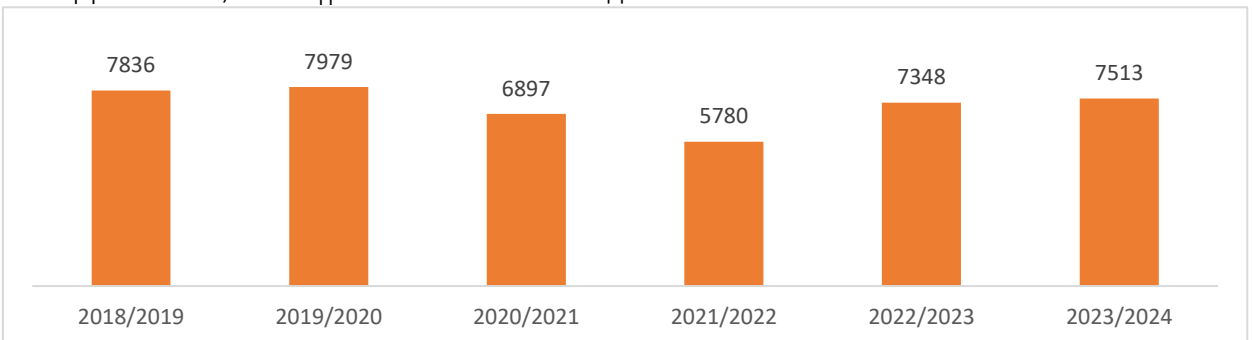

СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ

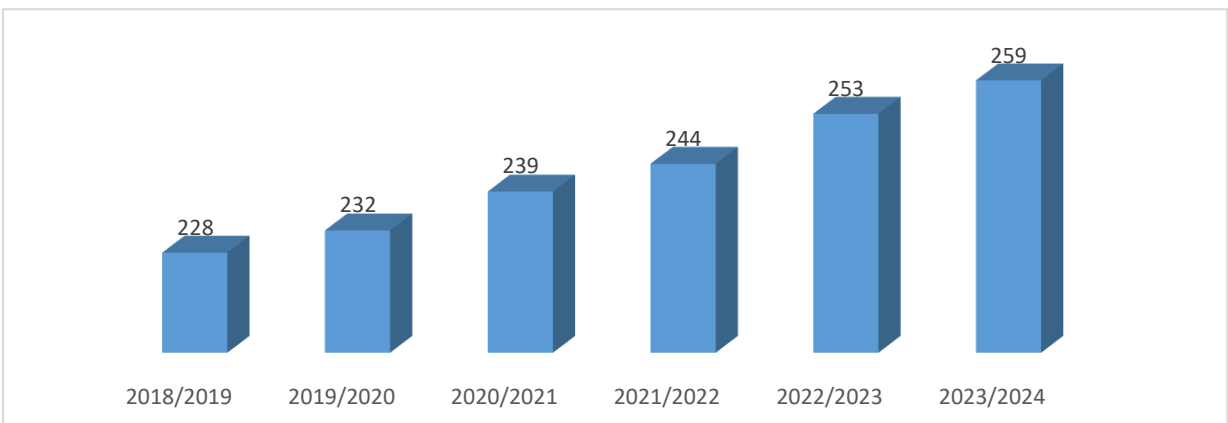
2023-2024 оны хичээлийн жилд 216 бүлэгт 7513 хүүхэд хүмүүжиж байна. Өмнөх оны мөн үеэс 1568 (27.1%) мянган хүүхдээр өсжээ.

42 сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын 7513 хүүхдэд 259 багш, нийт 914 ажилчин боловсролын үйлчилгээ үзүүлж байна.

ЗУРАГ 3. СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГАД ХАМРАГДСАН ХҮҮХДИЙН ТОО, жил бүрийн хичээлийн жилд

ЗУРАГ 4. СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН БАГШ, жил бүрийн хичээлийн жилд

Эх үүсвэр: аймгийн Боловсрол Шинжлэх Ухааны газар

V. ГЭМТ ХЭРГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Тус цагдаагийн газар нь 2024 оны 4 сард иргэн, хуулийн этгээдээс гэмт хэрэг, зөрчлийн шинжтэй 1575 дуудлага, мэдээлэл хүлээн авч шалгасан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 160 нэгжээр буюу 11.3 хувиар өссөн. Үүнээс 546 буюу 34.6 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 1029 буюу 65.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол байна.

Гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 61 буюу 11.1 хувийг 5 хоногт, 390 буюу 71.4 хувийг 6-19 хоногт, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 968 буюу 94 хувийг 5 хоногт тус тус шалгаж шийдвэрлэжээ.

Хүлээн авч шалгасан гомдол, мэдээллээс гэмт хэргийн шинжтэй 86 буюу 15.7 хувийг, зөрчлийн шинжтэй 49 буюу 4.4 хувийг тус тус шийдвэрлээгүй, хуулийн хугацаанд шалгагдаж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

Аймгийн хэмжээнд энэ хугацаанд 279 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь 139 буюу 99.2 хувиар өссөн.

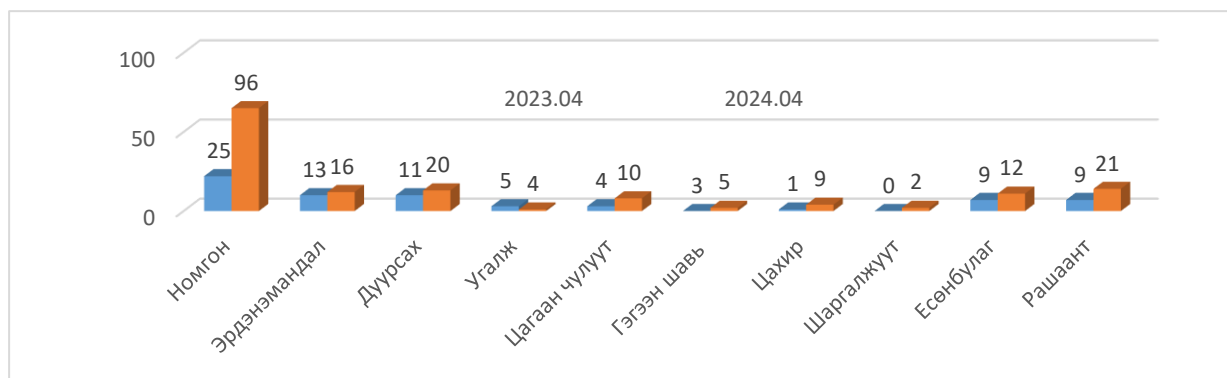
Энэ хугацаанд хэрэг бүртгэлтийн 211 хэрэг бүртгэгдсэнээс 31 хэргийн холбогдогчийг яллагдагчаар татаж ял сонгосон. Нийт гэмт хэргийн илрүүлэлт 14.7 хувьтай байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 9.6 пунктээр буурсан.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 195 буюу 69.9 хувь нь Баянхонгор суманд, 84 буюу 30.1 хувь нь бусад сумдад үйлдэгдсэн байна.

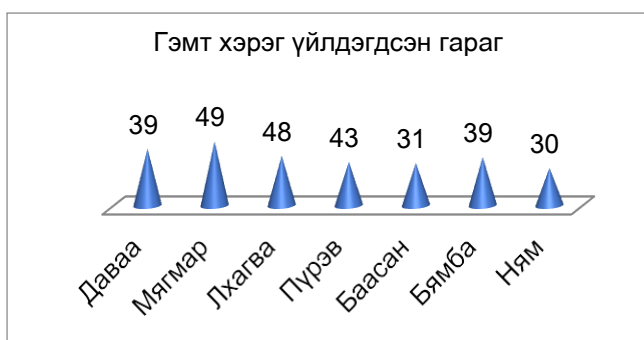
Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдал:

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 230 буюу 82.4 хувь нь хөнгөн ангиллын, 49 буюу 17.5 хувь нь хүнд ангиллын гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна.

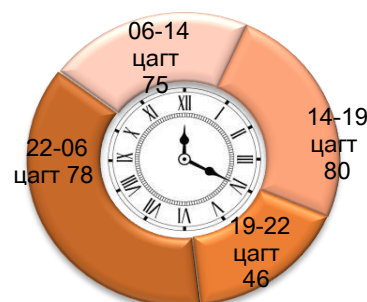
ЗУРАГ 5. ГЭМТ ХЭРГИЙН ГАРАЛТЫГ БАГААР:

ЗУРАГ.6.Үйлдэгдсэн гараг:

ЗУРАГ.7.Үйлдэгдсэн цаг

Гэмт хэргийн улмаас хохирсон хүн, байгууллага:

Гэмт хэргийн улмаас 246 иргэн хохирч, үүнээс 87 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 30 нэгжээр буюу 52.6 хувиар, 19 хүн нас барсан нь 17 нэгжээр буюу 8.5 дахин тус тус өссөн.

Гэмт хэргийн улмаас 1135.9 сая төгрөгийн хохирол учирснаас 259.7 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, хохирол нөхөн төлүүлэлт 22.8 хувьтай байна.

ХҮСНЭГТ 1. ГЭМТ ХЭРГИЙН ХОХИРОЛ БАРАГДУУЛАЛТ

Он сар	Хохирол	Нөхөн төлүүлэлт	Битүүмжилсэн хөрөнгө
2023.04	670.5	95.8	0.5
2024.04	1135.9	259.7	68.7

Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн:

Энэ хугацаанд нийт 111 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 46 нэгжээр буюу 40.7 хувиар өссөн бөгөөд 22 эмэгтэй хүн холбогдон шалгагдсан 14 нэгжээр буюу 1.7 дахин өссөн байна.

Зөрчлийн мэдээ

Аймгийн хэмжээнд 2024 оны 4 сард нийт 11360 зөрчил бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 76 буюу 0.6 хувиар, 11269 зөрчил шийдвэрлэсэн нь 35 буюу 0.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 8804 буюу 77.5 хувийг Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 366 буюу 3.2 хувийг Олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 115 буюу 8.4 хувийг Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 2075 буюу 18.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 10935 иргэнд 368234.0 сая төгрөгөөр торгох, 168 хүнийг баривчлах, 97 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, 63 хүнийг баривчлуулж, эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулсан байна.

Эх үүсвэр: аймгийн Цагдаагийн газар

БҮЛЭГ II ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

VI. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА

2024 оны 4 сарын байдлаар аймгийн төсвийн орлогын дүн 12,654.1 сая төгрөг болсон байна. 2024 оны 4 сарын нийт орлогын болон татварын орлогын төлөвлөгөөг Баянхонгор, Галуут, Эрдэнэцогт, Гурванбулаг, Жаргалант, Өлзийт, Бөмбөгөр, Хүрээмарал, Баянбулаг, Заг, Жинст, Богд, Баянлиг, Баянговь, Баян-Өндөр, Баянцагаан, Шинэжинст, Баацагаан, Бууцагаан сумууд давуулан биелүүлсэн байна.

Орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг төрөл дээр нь авч үзвэл: НӨАТ 263.0 сая төгрөг, агаарын бохирдол /авто/ 14.5 сая төгрөг, ус бохирдуулсны төлбөр 5.9 сая төгрөг, ЦХХТА орлого /суутган-1/ 152.1 сая төгрөг, газрын төлбөр 61.0 сая төгрөг, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 176.1 сая төгрөг, хог хаягдлын хураамж 96.8 сая төгрөг, Улсын тэмдэгтийн хураамж 54.1 сая төгрөг, хүү торгуулийн орлого 96.4 сая төгрөг, ҮХЭХ борлуулсны орлого 84.8 сая төгрөг, ус рашаан ашигласны төлбөр 54.5 сая төгрөгөөр тус

тус тасарч, орон нутгийн автозам ашигласны хураамж 27.5 сая төгрөг, авто тээвэр өөрөө явагч хэрэгслийн татвар 65.1 сая төгрөг, ус рашаан ашигласны төлбөр 5.5 сая төгрөг, ҮХЭХ-ийн татвар 4.6 сая төгрөг, малын тоо толгойн татвар 21.5 сая төгрөгөөр тус тус давуулан биелжээ.

Нийт орлогод нэмэгдсэн өртгийн албан татвар 7.8 хувь, авто тээвэр өөрөө явагч хэрэгслийн татвар 1.5 хувь, хүү торгууль 5.0 хувь. ЦХХТА орлого (суутган) 38.9 хувь, ААНОАТ (60%) 5.2 хувь, бусад төлбөр хураамж 41.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

Эх үүсвэр: аймгийн Татварын хэлтэс

VII. МӨНГӨ, ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ

Монгол Банкны аймаг дахь салбараас ирүүлсэн мэдээгээр 2024 оны 4 дүгээр сарын 30-ны байдлаар арилжааны банкнуудын нийт зээлийн үлдэгдэл 379,431.8 сая төгрөг байгаагийн 5,786.9 сая төгрөг нь анхаарал хандуулах зээл /хугацаа хэтэрсэн/, 6,622.6 сая төгрөг нь чанаргүй зээл байна.

2024 оны 4 сард нийт хадгаламжийн үлдэгдэл 161,557.6 сая төгрөг байна. Үүний 26,935.7 сая төгрөг нь хугацаагүй хадгаламж, 134,621.9 сая төгрөг нь хугацаатай хадгаламж байна.

ХҮСНЭГТ 2. ЗЭЭЛ, ХУРИМТЛАЛ, САЛБАРЫН МЭДЭЭЛЭЛ/ тоогоор мянган төгрөг/

Үзүүлэлт		Үлдэгдэл
Зээл	Нийт зээлийн үлдэгдэл	379,431,828.1
	Үүнээс: Анхаарал хандуулах зээлийн үлдэгдэл	5,786,949.7
	Чанаргүй зээлийн үлдэгдэл	6,622,574.9
Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө	Нийт харилцахын үлдэгдэл	56,224,699.2
	Үүнээс: Иргэдийн харилцахын үлдэгдэл	36,367,412.6
	Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	161,557,582.4
	Үүнээс: Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл	161,509,511.3
	Хугацаагүй хадгаламжийн үлдэгдэл	26,935,668.5
	Хугацаатай хадгаламжийн үлдэгдэл	134,621,913.9
Тоон мэдээлэл	Нийт банкны салбар, нэгжийн тоо	54
	Нийт банкны салбар, нэгжийн ажилтнуудын тоо	230
	Нийт зээлдэгчийн тоо (дансны тоогоор)	66777
	Нийт харилцах данс эзэмшигчийн тоо (дансны тоогоор)	149129
	Нийт хадгаламжийн данс эзэмшигчийн тоо (дансны тоогоор)	67575
	Нийт АТМ-ны тоо	45
	Нийт төлбөрийн карт эзэмшигчийн тоо	68908

Эх үүсвэр: Баянхонгор аймаг дахь Монгол банкны салбар

VIII ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Аймгийн ДНБ (оны үнээр) 2022 онд 537.4 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оноос 53.6 хувиар өслөө. Аймгийн ДНБ улсын дүнд 1.0 хувийг эзэлж байна.

Аймгийн ДНБ-ийг томсгосон 3 салбар буюу хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбараар харьцуулан авч үзвэл, 2022 онд ДНБ-ий 263.6 (49.1%) тэрбум төгрөгийг хөдөө аж ахуйн салбар, 74.6 (13.9%) тэрбум төгрөгийг үйлдвэрлэлийн салбар, 199.2 (37.1%) тэрбум төгрөгийг үйлчилгээний салбар бүрдүүлжээ.

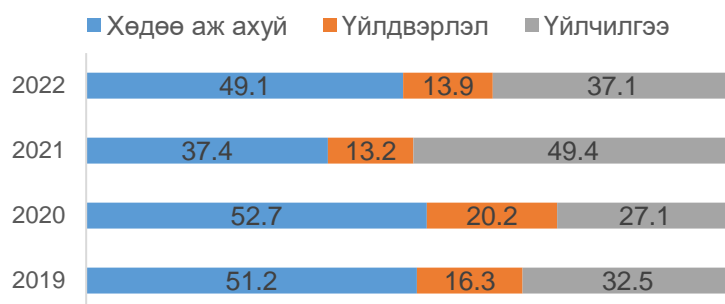
Хөдөө аж ахуйн үйл ажиллагаа сэргэсэнтэй холбоотой өмнөх оноос хөдөө аж ахуйн салбар 2.0 дахин, үйлдвэрлэлийн салбар 61.3 хувиар нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 3. ДНБ, салбараар

	ДНБ	НӨ-ийн жилийн цэвэр өөрчлөлт						
		Хөдөө аж ахуй	Үйлдвэрлэл	Үйлчилгээ	ДНБ	Хөдөө аж ахуй	Үйлдвэрлэл	Үйлчилгээ
		тэрбум төгрөг			хувь			
2019	454.0	232.3	74.2	147.4	22.2	20.9	40.3	16.7
2020	572.6	301.9	115.4	155.3	26.1	29.9	55.5	5.3
2021	350.0	131.0	46.2	172.8	-38.9	-56.6	-59.9	11.3
2022	537.4	263.6	74.6	199.2	53.6	2.0*	61.3	15.3

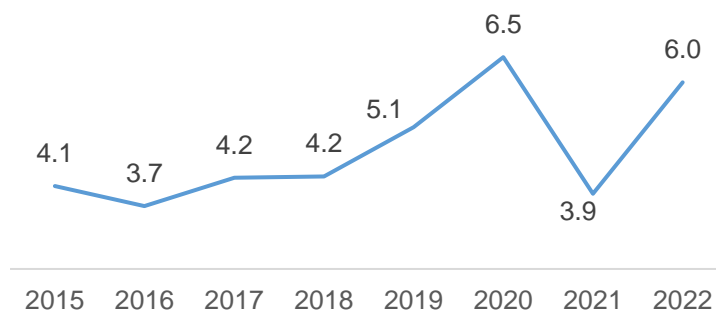
*- дахин их

ЗУРАГ 8. АЙМГИЙН ДНБ-ИЙ БҮТЭЦ, салбараар, дүнд эзлэх хувь

ДНБ-ий 2022 оны салбарын бүтцийг өмнөх оныхтой харьцуулбал, 2021 онд хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа буурсантай холбоотой хөдөө аж ахуйн салбарын оролцоо 11.7 нэгж хувиар нэмэгдэж, үйлчилгээний салбарын оролцоо 12.3 нэгж хувиар буурсан байна.

ЗУРАГ 9. НЭГ ХҮНД НОГДОХ ДНБ, сая төгрөг

Нэг хүнд ногдох ДНБ аймгийн дүнгээр 2020 онд 6.5 сая төгрөг байсан бол хөдөө аж ахуйн салбарын бууралттай холбоотой 2021 онд 3.9 сая төгрөг хүртэл буурч, харин 2022 онд 6.0 сая төгрөгт хүрсэн байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ): Тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд тайлант хугацаанд дотоод, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн шинээр бүтээсэн нийт нэмэгдэл өртгийн хэмжээ юм.

Эх үүсвэр: ҮСХ, Бүс нутгийн ДНБ-ий гүйцэтгэл

IX. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Аймгийн өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн ерөнхий индекс 2024 оны 4 сарын байдлаар өмнөх сартай харьцуулснаар 1.3 хувиар өсчээ, ийнхүү өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн барааны үнэ, хувцас, бөс бараа, гутал бүлэг бараа бүтээгдэхүүний үнэ, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүтээгдэхүүний үнэ, амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний үнэ, бусад бараа үйлчилгээний үнэ тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Харин өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн ерөнхий индекс 4 дүгээр сарын байдлаар өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулснаар 5.2 хувиар өсчээ, ийнхүү өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн барааны үнэ, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад бүтээгдэхүүн, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүтээгдэхүүн, зочид буудал нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн бараа бүтээгдэхүүний үнэ, бусад бараа үйлчилгээний бүтээгдэхүүний үнэ тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7.9 хувиар өссөн нь хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн барааны үнэ, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис бүтээгдэхүүний үнэ, хувцас, бөс бараа, гутал бүлэг, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад бүтээгдэхүүний үнэ, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүтээгдэхүүн, эм тариа эмнэлгийн үйлчилгээ барааны үнэ, тээвэр, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ барааны үнэ, амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний үнэ, боловсролын үйлчилгээний үнэ, зочид буудал нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний үнэ, бусад бараа бүтээгдэхүүний үнэ өссөнтэй холбоотойгоор өссөн нь харагдаж байна.

ХҮСНЭГТ 4. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

№	Барааны бүлгээр	2024.04/ 2023.04	2024.04/ 2023.12	2024.04/ 2024.03
	Ерөнхий индекс	107.9	105.2	101.3
1	Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	112.3	112.0	102.8
2	Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	101.1	98.7	99.1
3	Хувцас, бөс бараа, гутал	102.6	99.4	100.4
4	Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад	105.1	103.4	100.1
5	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	103.3	98.8	99.2
6	Эм тариа эмнэлгийн үйлчилгээ	104.2	99.9	100.2
7	Тээвэр	100.6	98.6	98.8
8	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	105.3	104.2	102.0
9	Амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ	107.7	98.9	101.4
10	Боловсролын үйлчилгээ	110.6	100.0	100.0
11	Зочид буудал нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	114.2	114.2	100.0
12	Бусад бараа үйлчилгээ	120.1	114.1	104.6

Эх үүсвэр: ҮСХ, Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн мэдээ

Х. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Мал тооллогын дүнгээр 2023 оны жилийн эцэст манай аймгийн мал сүргийн нийт дүн 4072.2 мянга болж, 2022 оны нийт дүнгээс 9.5 хувь буюу 352.6 мянган толгойгоор өсчээ. Урьдчилсан дүнгээр адуун сүргийн тоо 177.3 мянга, үхэр 238.2 мянга, тэмээ 48.9 мянга, хонь 1218.4 мянга, ямаа 2389.3 мянган толгой болж өмнөх оныхоос адуу 16.9 мянга (10.6%), үхэр 15.2 мянга (6.8%), тэмээ 3.4 мянга (7.5%), хонь 110.4 мянга (10.0%), ямаа 206.6 мянган (9.5%) толгойгоор буюу таван төрөл дээр өссөн байна.

Нийт мал сүргийн дотор адуу 4.4 хувь, үхэр 5.8 хувь, тэмээ 1.2 хувь, хонь 29.9 хувь, ямаа 58.7 хувийг тус тус эзэлж, өмнөх оныхоос үхрийн эзлэх хувь 0.2 пунктээр буурч, адуу, хонины эзлэх хувь 0.1 пунктээр тус тус өсч, тэмээ, ямааны сүрэгт эзлэх хувьд өөрчлөлт ороогүй байна.

ХҮСНЭГТ 5. МАЛЫН ТОО дүн эзлэх хувь, мянган толгойгоор

Малын төрөл	Малын тоо		2023/2022		Нийт дүнд эзлэх хувь	
	2022	2023	Зөрүү	Хувь	2022	2023
Бүгд	3719.6	4072.2	352.6	109.5	100.0	100.0
Адуу	160.4	177.3	16.9	110.6	4.3	4.4
Үхэр	222.9	238.2	15.2	106.8	6.0	5.8
Тэмээ	45.5	48.9	3.4	107.5	1.2	1.2
Хонь	1108.1	1218.4	110.4	110.0	29.8	29.9
Ямаа	2182.7	2389.3	206.6	109.5	58.7	58.7

Аймгийн хэмжээнд 2024 оны 4 дүгээр сарын мал төллөлт, төл бойжилтын мэдээгээр оны эхний хээлтэгчийн 41.8 хувь буюу нийт 721414 толгой хээлтэгч мал төллөсөн ба гарсан төлийн 90 хувь буюу нийт 649171 төл эсэн мэнд бойжиж байна. Бойжсон төлийг төрлөөр нь харвал ботго 4549, унага 3833, тугал 15962, хурга 221165, ишиг 403662 толгой тус тус бойжсон байна.

2024 оны 4 дүгээр сарын том малын зүй бус хорогдлын мэдээгээр нийт 244819 толгой мал хорогдсон нь оны эхний малын 6.01 хувийг эзэлж байна. Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл тэмээ 264, адуу 9930, үхэр 31604, хонь 73214, ямаа 129807 толгой тус тус хорогджээ.

Эх үүсвэр: ҮСХ, Хөдөө аж ахуйн мэдээ

ХІ. АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэлт 2024 оны 4 дүгээр сард өссөн дүнгээр 5,281.4 сая төгрөгт хүрчээ. Өмнөх оны мөн үеэс 1,045.8 сая төгрөг буюу 17.0 хувиар буурсан байна.

Нийт үйлдвэрлэлтийг салбараар авч үзвэл: Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбар 3,361.7 сая төгрөг буюу 63.7 хувь, боловсруулах аж үйлдвэр 146.3 сая төгрөг буюу 2.8 хувь, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт үйлдвэрлэл 1,358.1 сая төгрөг буюу 25.7 хувь, ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх, үйл ажиллагаа 262.6 сая төгрөг буюу 5.0 хувь, хог

хаягдлыг цуглуулах, зайлуулах үйлчилгээ 152.7 сая төгрөг буюу 2.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 6. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ мян.төг

Үзүүлэлт	2023 IV	2024 III	2024 IV	2024 III 2024 IV
Нийт дүн	6,327,211.8	4,661,619.8	5,281,376.4	113.3
уул уурхай, олборлолт	4,641,162.0	2,698,352.9	3,361,658.2	124.6
Чулуун нүүрс олборлолт	213,000.0	189,500.0	150,000.0	79.2
Өнгөт төмөрлөгийн хүдэр олборлолт	4,428,162.0	2,508,852.9	3,211,658.2	128.0
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	192,134.0	157,741.9	146,250.0	92.7
Мах боловсруулах, консервлэх	18,230.0	24,428.9	20,200.0	82.7
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	11,749.0	8,500.0	13,000.0	152.9
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	159,155.0	84,693.0	86,350.0	102.0
Бусад даавуун эдлэл үйлдвэрлэл	3,000.0	1,500.0	1,200.0	80.0
Үслэг арьсан хувцаснаас бусад хувцас үйлдвэрлэл	0.0	4,620.0	0.0	0.0
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	1,258,669.1	1,432,311.7	1,358,109.4	94.8
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	185,246.7	276,013.3	262,621.0	95.1
Хог хаягдлыг цуглуулах	50,000.0	97,200.0	152,737.8	157.1

Эх үүсвэр Аж үйлдвэрийн мэдээ

Мэдээлэл авах холбоосууд:<http://www.bayankhongor.nso.mn/>

<http://www.1212.mn/> Утас: 70442081: 70442403

